

גיד הנשה פרק שביעי חולין

קג.

עין משפט נר מצוה

קו א ב מ"י פ"ה מהל'
מאלות אסורות
הלכה ה'
ג מ"י ש"ז הלכה ב'
ו"פ הלכה ו':

שיטה מקובצת

א"ל מ"ס בהמה בחייה לאו
לאברים עומדת: [ב] טרפה
וחייל איסור אבר מן
החי ור"ל: [ג] ואכול לא
תאכלוהו למה לי דבכתבה
בהלכה טרפה הא בחלב
כשרה נמי הוזהרו כל
חלב: [ד] והא ואכול
לא תאכלוהו משום לאו
דבלה אהרינהו: [ה] וה"ל
קדים אתי איסור טרפה
וחייל עליה:

רבינו גרשום

מיתביי אכל אבר מן החי
מן הטרפה. כלומר אמרי'
לעיל אכל אבר מן החי
ובשר מן הטרפה דברי
הכל חייב שתיים והא הכא
[פ"ל לר"ל] דאינו חייב
אלא אחת: ובמיתביי איסור
אבר מיחיל איסור טרפה.
כלומר באו קא מיפלגי ר'
יוחנן ורש' לקיש אי אתי
איסור אבר וחייל איסור
טרפה ר' יוחנן סבר אתי
איסור אבר וכו': אבל חלב
מן החי מן הטרפה חייב
שתיים כו'. כדבעינן למימר
קמן: דחלב הותר מכללו.
כלומר אצל חיה:

מ"ר כבר רבי יוחנן בהמה בחייה לאברים עומדת ואיסור אבר
ואיסור טרפה בהדי הדדי קא אתו. משמע דלי לאו לאברים
עומדת לאיסור טרפה קדים לא אתי איסור אבר וחיל עלה א' אע"ג
לאיסור מוסקיף הוא לאסור לצני נח ומימה דצפק ג' לשזועות
(דף כא:.) ופ"י בטרם דיומא (דף עג:.)
גזי שזועה שלא אוכל נבלות וטרפות
קאמר רבי יוחנן ככולל דברים
המוותרים עם הדברים האסורים
אלמא אית ליה איסור כולל וא"כ כ"ש
איסור מוסקיף כדמוכח צפק צפק ארבעה
אחי' (יבמות דף לב:.) וי"ל אף על גב
שפיש רבי יוחנן מנמימין דהתם
ככולל לדידיה לא ס"ל הכי:

ומ"ר סבר ר"א לאברים עומדת ור"א
אתי איסור אבר וחייל איסור
טרפה. ור"ת כמאן ס"ל אי כרבי
אלעזר דאמר לעיל (דף קג.) כל
שאתה מנזוה על דמו אתה מנזוה על
אבריו חסן כן לייחייב נמי הכל טרפה
משום אבר מן החי ואי כרבינן דאמר
כל שזכרו מותר כו' חסן כן למה לן
טעמא דלאו לאברים עומדת וי"ל
דדרשין לן מין שזכרו מותר:
דאיסור חלב ואיסור אבר
ואיסור טרפה בהדי

הדדי קאתו. פ"י הקונטרס דכשנולדה
חל איסור חלב דהא חלב שליל מותר
מכל צדמה תאלכו וקשה דהא ח"ר
יוחנן צפ' צדמה המקשה (לעיל דף עה.)
תלש חלב צן ע"י מי חלבו כחלב צדמה
ח"כ איסור חלב קדים וי"ל דמי"מ
איסור טרפה ואבר חילי לאיסור
חלב דקיל שהותר מכללו וצדדי הדדי
קאתו לא נקט אלף משום טרפה ואבר
ומייהו קשה דצוקף דס שחיטה (כתיבות
דף עג:.) אמרינן דצדקשים איסור חל
על איסור דמתיב כל חלב לה' לרבות
אמורי קדשים קלים למעילה דאתי
איסור מעילה וחייל לאיסור חלב
ופריך למ"ד אף צדקשים איסור חלב
חל על איסור ל"ל כל חלב ומוקי לה
בולדות קדשים וקסבר צדקשים הן
קדושין וצדדי הדדי קאתו והשתא
אכתי לרבי יוחנן הא איסור חלב
קדים דחל צדדי אמנו ונראה לפרש
דדוקא נקט תלש חלב והוילאו ממעי
אמו לחוץ הוא דמיקרי חלב והא דאמר
חדשים הוא דגרמנו ולא אירא אירא
דצדמה הוא דלא צדי אכל אירא
דחלב צדין והשתא ניחא הכא
דכולהו צדדי הדדי קאתו והא
דקאמר כשנטרפה עם יציאת רובה
הוא הדין נטרפה צדדי אמנה דלא
מיחייב משום טרפה עד שילד כמו
חלב חלב לא אתי חלב לאסוקי נטרפה
לאחר יציאת רובה ור"ת לרבי דאמר
לעיל כגון שתלש ממנה אבר וטרפה
צו ולא לאברים עומדת דהשתא צדדי
הדדי קאתו משמע דלס נטרפה קודם
שנתלש האבר לא אתי איסור אבר

מכלל
וחייל על איסור טרפה ח"כ היכי משכחת לה שלש הכא לר' יוחנן
כיון דלאו לאברים עומדת ואין איסור אבר חל על איסור טרפה
וי"ל כגון שתלש ממנה אבר וטרפה צו דמיגו דאתי איסור טרפה
וחייל לאיסור חלב חייב נמי איסור אבר עליו ומ"ד שמים לית ליה
אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן ר' יוחנן ר' יוחנן ר' יוחנן
חייב שתיים ור' שמעון בן לקיש אמר אינו
חייב אלא אחת בשלמא לר' יוחנן ניהא אלא
לר' שמעון בן לקיש קשיא אמר רב יוסף לא
קשיא כאן בבהמה אחת כאן בשתי בהמות
בשתי בהמות מיחייב שתיים בבהמה אחת
פליגי בבהמה אחת במאי פליגי אמר אביי
כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ס (בהמה
בחייה לאברים עומדת ואיסור טרפה ואיסור
אבר בהדי הדדי קאתו ומ"ס בהמה בחייה
לאו לאברים עומדת ולא אתי איסור אבר
חייל איסור טרפה ואיבעית אימא דכ"ע
בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ובמיתבי
איסור אבר מיחיל איסור טרפה קא מיפלגי
מר סבר אתי איסור אבר חייל איסור טרפה
ומר סבר לא אתי איסור אבר חייל איסור
טרפה איבעית אימא דכ"ע בהמה בחייה
לאברים עומדת וכגון שנטרפה לאחר מכן
ובמיתבי איסור טרפה חייל איסור אבר קא
מיפלגי מר סבר אתי וחייל ומר סבר לא אתי
וחייל רבא אמר "כגון שתלש ממנה אבר
וטרפה בו מר סבר בהמה בחייה ל' לאברים
אינה עומדת איסור אבר ואיסור טרפה בהדי
הדדי קאתו ומר סבר בהמה בחייה לאברים
עומדת ולא אתי איסור טרפה חייל איסור
אבר אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אכל
חלב מן החי מן הטרפה חייב שתיים אמר ליה
ר' אמי ולימא מר שלש שאני אומר שלש
איתמר נמי אמר ר' אבהו א"ר יוחנן אכל
חלב מן החי מן הטרפה חייב שלש במאי
קמפלגי כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ד
שלש קסבר בהמה בחייה לאברים עומדת
דאיסור חלב ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי
הדדי קאתו ומ"ד שתיים קסבר בהמה בחייה
לאו לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור
טרפה איכא איסור אבר לא אתי חייל ואי
בעית אימא דכ"ע בהמה בחייה לאו לאברים
עומדת ובמיתבי איסור אבר וחייל איסור
חלב ואאיסור טרפה קא מיפלגי מר סבר
אתי חייל ומר סבר לא אתי חייל ואי בעית
אימא דכולי עלמא בהמה בחייה לאברים
עומדת וכגון שנטרפה לאחר מכן ובמיתבי
איסור טרפה מיחיל איסור אבר קא מיפלגי
מר סבר אתי חייל מידי דהוה אהלב דאמר
מר ה' התורה אמרה יבא איסור נבלה יחול
על איסור חלב ויבא איסור טרפה יחול על
איסור חלב ואידך אהלב הוא ה' החייב דהותר
מכללו

וחייל על איסור טרפה ח"כ היכי משכחת לה שלש הכא לר' יוחנן
כיון דלאו לאברים עומדת ואין איסור אבר חל על איסור טרפה
וי"ל כגון שתלש ממנה אבר וטרפה צו דמיגו דאתי איסור טרפה
וחייל לאיסור חלב חייב נמי איסור אבר עליו ומ"ד שמים לית ליה
אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן ר' יוחנן ר' יוחנן ר' יוחנן
חייב שתיים ור' שמעון בן לקיש אמר אינו
חייב אלא אחת בשלמא לר' יוחנן ניהא אלא
לר' שמעון בן לקיש קשיא אמר רב יוסף לא
קשיא כאן בבהמה אחת כאן בשתי בהמות
בשתי בהמות מיחייב שתיים בבהמה אחת
פליגי בבהמה אחת במאי פליגי אמר אביי
כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ס (בהמה
בחייה לאברים עומדת ואיסור טרפה ואיסור
אבר בהדי הדדי קאתו ומ"ס בהמה בחייה
לאו לאברים עומדת ולא אתי איסור אבר
חייל איסור טרפה ואיבעית אימא דכ"ע
בהמה בחייה לאו לאברים עומדת ובמיתבי
איסור אבר מיחיל איסור טרפה קא מיפלגי
מר סבר אתי איסור אבר חייל איסור טרפה
ומר סבר לא אתי איסור אבר חייל איסור
טרפה איבעית אימא דכ"ע בהמה בחייה
לאברים עומדת וכגון שנטרפה לאחר מכן
ובמיתבי איסור טרפה חייל איסור אבר קא
מיפלגי מר סבר אתי וחייל ומר סבר לא אתי
וחייל רבא אמר "כגון שתלש ממנה אבר
וטרפה בו מר סבר בהמה בחייה ל' לאברים
אינה עומדת איסור אבר ואיסור טרפה בהדי
הדדי קאתו ומר סבר בהמה בחייה לאברים
עומדת ולא אתי איסור טרפה חייל איסור
אבר אמר ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אכל
חלב מן החי מן הטרפה חייב שתיים אמר ליה
ר' אמי ולימא מר שלש שאני אומר שלש
איתמר נמי אמר ר' אבהו א"ר יוחנן אכל
חלב מן החי מן הטרפה חייב שלש במאי
קמפלגי כגון שנטרפה עם יציאת רובה מ"ד
שלש קסבר בהמה בחייה לאברים עומדת
דאיסור חלב ואיסור אבר ואיסור טרפה בהדי
הדדי קאתו ומ"ד שתיים קסבר בהמה בחייה
לאו לאברים עומדת ואיסור חלב ואיסור
טרפה איכא איסור אבר לא אתי חייל ואי
בעית אימא דכ"ע בהמה בחייה לאו לאברים
עומדת ובמיתבי איסור אבר וחייל איסור
חלב ואאיסור טרפה קא מיפלגי מר סבר
אתי חייל ומר סבר לא אתי חייל ואי בעית
אימא דכולי עלמא בהמה בחייה לאברים
עומדת וכגון שנטרפה לאחר מכן ובמיתבי
איסור טרפה מיחיל איסור אבר קא מיפלגי
מר סבר אתי חייל מידי דהוה אהלב דאמר
מר ה' התורה אמרה יבא איסור נבלה יחול
על איסור חלב ויבא איסור טרפה יחול על
איסור חלב ואידך אהלב הוא ה' החייב דהותר
מכללו

חלקו

ה"ג אכל אבר מן החי מן הטרפה ר' יוחנן אמר חייב שמים כו'. צדמה
טרפה מחיים ואכל ממנה אבר צדדיה: לרש' לקיש קשיא. דהא
אפילו לדידיה מתרי קראי נפקי וליחייב תרתי: צדדי צדמה. אבר
מן החי מן וצד טרפה מן: חייב שמים. ואע"ג דצדמה חלכה
וצדד התראה חלכניהו דהא תרי לאוי

איכא: צדמה אחת. טרפה שאכל
ממנה אבר מן החי פליגי ומפרש
ואולי: צדדי פליגי. אמאי פטור והא
תרי לאוי וינהו: עם יציאת רובה.
צדולה נטרפה: לאברים עומדת.
וצדמה שנוטלה חל עליה עם איסור
אבר ואיסור טרפה: לאו לאברים
עומדת. ולא היה עליה איסור אבר
עד שהפרישו ממנה והרי כבר טרפה
הא ואין איסור חל על איסור חלב
צדדי צדמה ליתא למימר הכי דזו
משום טרפה וזו משום אבר של כשרה
ואין כאן איסור חל על איסור: דכולי
עמא לאו לאברים עומדת. וכיון
דצדמת לידמה נטרפה איסור טרפה
קדים: וצדדי איסור אבר.
וחייל אטרפה קא מיפלגי: מר סבר
חייל. שכן איסור נהוג צדדי נח ומר
סבר לא חייל: ואי צדדי אימא דכ"ע
לאברים עומדת. ואיסור אבר קדים:
וכגון שנטרפה לאחר מכן. ורבי
יוחנן סבר איסור חל על איסור חלב
איסור טרפה וחייל לאיסור אבר
צדדיהם ורש' לקיש סבר אין איסור
טרפה חל על הצדמה עד ששתטעו
דאיסור מיתלח תלי וקאי וכי פקע
איסור חיות אתי איסור טרפה וחייל:
כגון שגלש כו'. כגון חתך רגליה
מן הארכובה ולמעלה רבי יוחנן סבר
מתלח לאו לאברים עומדת וכשתתק
חלו שניהן ור"ל סבר מעיקרא הוה
צה איסור אבר: חייב שמים. ואע"ג
דאיכא תלתא איסורי אבר וחלב
וטרפה אין לוקה אלף שמים ולקמן
מפרש דהי מינייהו קא פטר ליה:
ח"ל רבי אמי. לרבי חייא בר אבא
לימא מר שלש שהרי אני אומר משמו
של רבי יוחנן שחייב שלש: איסור
נמי. כרבי אמי (כשנולדה חל איסור
חלב דהא חלב השליל מותר דמתיב כל
צדמה תאלכו) ואמרין (לעיל דף קט.)
לרבות את הולד דמתיב כל: ומ"ד
שמים קסבר לאו לאברים עומדת.
ואיסור טרפה וחלב חלו צדמת לידמה
שהופרש הלכך לא מני חייל: מ"ס
אתי חייל. קסבר איסור חל על איסור:
מידי דהוי אהלב. כלומר כי היכי דקיס
לן דאתי איסור טרפה וחייל לאיסור
חלב: דאמר מר. רבא אמרה צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

ואכול לא תאכלוהו צדדיהם
צפק חטאת העוף (דף עג:.) הסורה
אמרה כו'. ואכול לא תאכלוהו (ויקרא ז)
למה לי א' דמתיב הא חלב כשרה
הוזהרו כל חלב וכל דם כל חלב כשרה
(ויקרא א) אלף המורה אמרה כו' והאי

א) [לעיל קכ:.] ב) [לעיל קכ:.]
צדדיהם (א) [לעיל קכ:.]
ד) [לעיל קכ:.]
ה) [לעיל קכ:.]

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תוס' ד"ה מר סבר ר'
יוחנן וכו' אע"ג דאיסור
מוסקיף הוא לאסור לניי נח.
כ"כ ע"י שו"ת הרמ"ע
מפאתי פ"י ק"ג דף ק"ב
ע"ה ודבריו דפתי"ו ש"י:

מוסף רש"י

יבא איסור נבלה כו'
ויבא איסור טרפה
יחול על איסור חלב.
כלומר הא ואלה לא
תאכלוהו לא יריך, דהא
מתיב כל חלב וכל דם כל
חלב, ומשום דמנבלה או
נטרפה מי אויל ליה איסור
חלב, ולמאי אפטרין, אלא
המורה אמרה דחייב משום
שני לאוי, משום לאו חלב
ומשום לאו דטרפה, דלא
מיחיל אין איסור חל על
איסור אבר (דע"ל ז). שלש
תאמר אין איסור נבלה
וטרפה תלין על איסור
חלב שקדים ליתלם (נבחים
ז).

הדרן ערך גיד הנשה